

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

KONTROLA PÓLMASEK FILTRUJĄCYCH III KWARTAŁ 2017 R.

Warszawa, 2018 r.

KONTROLA PÓŁMASEK FILTRUJĄCYCH III KWARTAŁ 2017 R.

Termin: III kwartał 2017 roku

Kontrolujący: wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej na terenie dziewięciu województw (kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, małopolskiego, mazowieckiego, podkarpackiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego).

Cel kontroli: sprawdzenie i ocena, w tym poprzez badania laboratoryjne, czy kontrolowane modele półmasek filtrujących do ochrony przed cząstkami¹, należące do środków ochrony indywidualnej kategorii III, spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej² oraz normie zharmonizowanej PN-EN 149+A1:2010 „Sprzęt ochrony układu oddechowego - Półmaski filtrujące do ochrony przed cząstkami - Wymagania, badanie, znakowanie”³. Wszystkie kontrolowane półmaski poddano badaniom laboratoryjnym na zgodność z punktem 7.9.2 (penetracja mgłą oleju

parafinowego), punktem 7.9.1 (całkowity przeciek wewnętrzny) oraz punktem 7.17.2 (opór oddychania) normy PN-EN 149+A1:2010, sprawdzając tym samym czy nie przepuszczają szkodliwych pyłów, a jednocześnie można w nich swobodnie oddychać i właściwie je dopasować do kształtu twarzy.

Zakres podmiotowy kontroli:

kontrolami objęto 12 przedsiębiorców, w tym:

- hurtownie – 7,
- sklepy wielkopowierzchniowe – 2,
- producent – 1,
- sklepy detaliczne – 1,
- upoważniony przedstawiciel – 1.

Zakres przedmiotowy kontroli:

skontrolowano 10 modeli półmasek.

Poniżej w formie graficznej przedstawiono strukturę krajów pochodzenia półmasek.

¹ Zwanych dalej: „półmaskami”

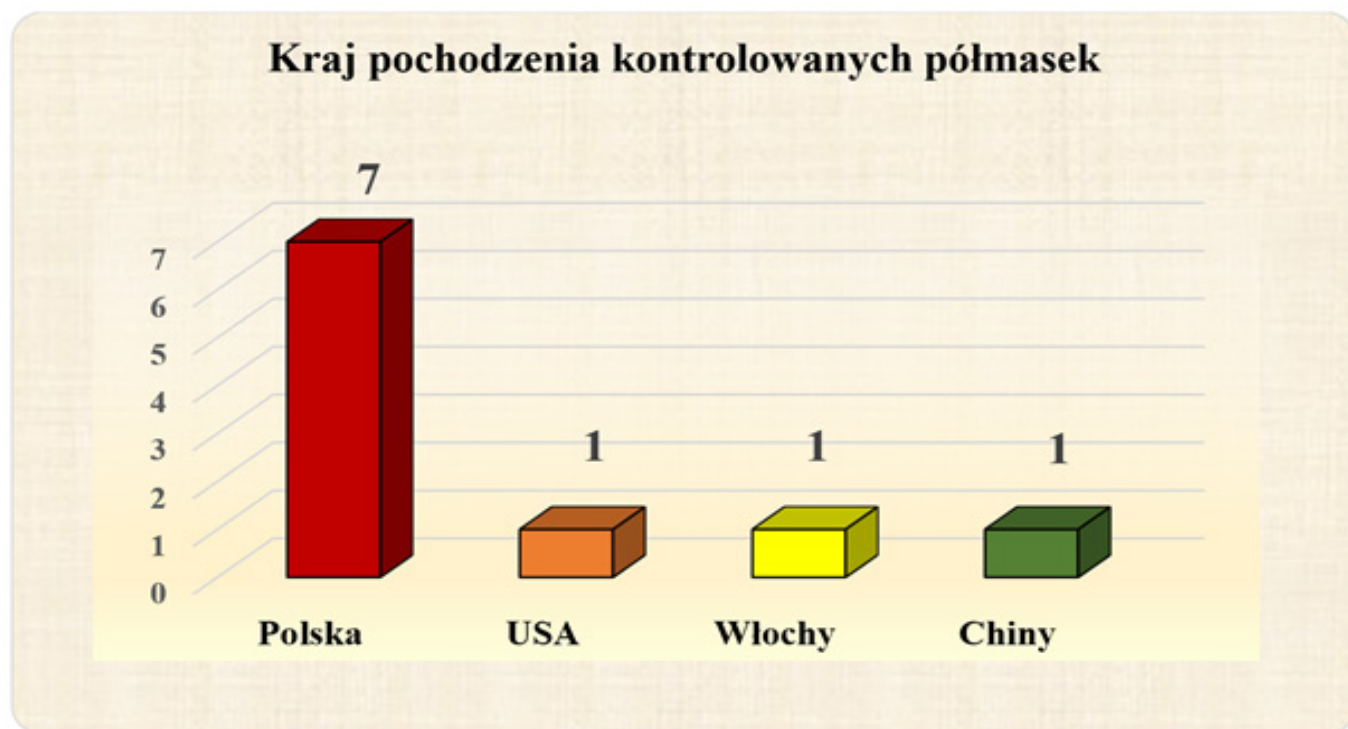
² Dz. U. Nr 259, poz. 2173

³ Zwana dalej: „normą PN-EN 149+A1:2010”.

informacja o wynikach kontroli półmasek filtrujących

Wyniki kontroli: Łącznie zakwestionowano 5 półmasek, tj. 50 proc. ogółu skontrolowanych, w tym 2 modele nie spełniały parametrów eksploatacyjnych (użytkowych), które

do twarzy. 1 z zakwestionowanych wyrobów nie spełnił także wymagań z uwagi na negatywny wynik badania polegającego na sprawdzeniu wytrzymałości półmasek na działanie aerozolu

Wykres Nr 1: Kraje produkcji półmasek.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

zakwestionowano w badaniach laboratoryjnych, a pozostałe 3 zakwestionowano z uwagi na niezgodności formalne.

Badaniom laboratoryjnym poddano wszystkie 10 modeli półmasek. Badania przeprowadziło akredytowane laboratorium Centralnego Instytutu Ochrony Pracy w Łodzi. Zakwestionowano 2 wyroby - 1 wyrób wyprodukowany w Polsce i 1 wyrób wyprodukowany w Chinach (20 proc. ogółu wyrobów poddanych badaniom laboratoryjnym). Oba wyroby nie spełniły wymagań ze względu na nieprawidłowy wynik badania szczelności półmasek (pkt 7.9.1 normy PN-EN 149+A1:2010 - całkowity przeciek wewnętrzny). Nieszczelność półmasek jest wynikiem ich nieprawidłowego przylegania

cieczy (pkt 7.9.2 normy PN-EN 149+A1:2010 - penetracja mgłą oleju parafinowego). Podczas tego badania stwierdzono brak wytrzymałości materiału filtracyjnego półmasek na destrukcyjne działanie zanieczyszczeń obecnych w powietrzu w badanym zakresie. Należy zauważyć, że niespełnianie przez półmasek wymagań dla ww. parametrów znacząco wpływa na pogorszenie funkcji ochronnych układu oddechowego, bądź może prowadzić nawet do ich utraty. Oznacza to, że do układu oddechowego mogą przedostawać się pyły obecne w powietrzu, które mogą powodować alergie, niewydolność oddechową, czy astmę. Dodatkowo oba wyroby zostały zakwestionowane ze względu na braki formalne, tj. nieprawidłowo sporządzoną

informacja o wynikach kontroli półmasek filtrujących

instrukcję użytkowania, brak oznakowania CE oraz brak deklaracji zgodności.

Poniżej w formie graficznej przedstawiono liczbę nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli.

Działania Inspekcji Handlowej: W 3 przypadkach, w których stwierdzono niezgodności, umożliwiono przedsiębiorcom podjęcie

Od tej decyzji wniesiono odwołanie do Prezesa UOKiK jako organu II instancji. W chwili obecnej toczy się postępowanie odwoławcze. Natomiast w przypadku drugiej półmasksi, zakwestionowanej podczas badań laboratoryjnych Inspekcja Handlowa, po zakończeniu czynności kontrolnych, przekazała akta ww. sprawy do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Prezes UOKiK wszczął postępowanie administracyjne w tej sprawie.

Wykres Nr 2: Liczba nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli.

dobrowolnych działań naprawczych, mających na celu usunięcie mniej istotnych niezgodności, np. uzupełnienie informacji wymaganych w instrukcji użytkowania (informacji o klasie ochrony półmasksi, określającej jej skuteczność ochrony) czy też informacji dotyczących objaśnień użytych w instrukcji oznakowań. W chwili obecnej sprawy te są w toku. W przypadku 1 półmasksi, zakwestionowanej podczas badań laboratoryjnych, Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał decyzję zakazującą na okres 2 miesięcy jej udostępniania.

Wnioski: Należy zauważyć, że półmasksi należą do tej grupy wyrobów, gdzie konsument nie ma możliwości samodzielnej oceny, czy zakupiony przez niego wyrób spełnia obowiązujące wymagania. Półmasksi niespełniające kluczowego wymagania, jakim jest wytrzymałość wyrobu na penetrację mgłą oleju parafinowego (przenikanie przez materiał filtracyjny cząstek zbliżonych swoją wielkością do cząstek zanieczyszczeń obecnych w powietrzu atmosferycznym), stwarza bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia użytkownika, gdyż nie zapewnia odpowiedniej

ochrony jego dróg oddechowych, podczas przebywania w atmosferze zanieczyszczonej pyłami zawieszonymi⁴, np. na zewnątrz budynków lub podczas prac remontowych powodujących duże zapylenie powietrza.

Dlatego zasadne jest, aby w miarę dostępnych środków, monitorować rynek półmasek.

Departament Nadzoru Rynku, Wydział Monitorowania Systemu Nadzory Rynku

---

⁴Pyły zawieszone - jest to mieszanina substancji organicznych i nieorganicznych zawierającą substancje toksyczne dla ludzkiego organizmu. Popularnie są one nazywane smogiem.